

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی تهران

معاونت آموزشی

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

واحد برنامه‌ریزی آموزشی

چارچوب طراحی «طرح دوره»

اطلاعات درس:

گروه آموزشی ارایه دهنده درس: گروه داروسازی سنتی

عنوان درس: مفردات و قرابادین ۱

کد درس: ۱۵

نوع و تعداد واحد^۱: ۱/۵ واحد نظری

نام مسؤول درس: دکتر روجا رحیمی

مدرس/مدرسان: دکتر روجا رحیمی، دکتر رودابه بهرام سلطانی، دکتر سیده نرگس ساداتی لمردی

پیش‌نیاز/هم‌زمان: -

رشته و مقطع تحصیلی: طب سنتی - PhD

اطلاعات مسؤول درس:

رتبه علمی: دانشیار

رشته تخصصی: داروسازی سنتی

محل کار: دانشکده طب ایرانی دانشگاه علوم پزشکی تهران

تلفن تماس: ۸۸۹۹۰۸۳۱

نشانی پست الکترونیک: rojarahimi@gmail.com

^۱ مشتمل بر: نظری، عملی و یا نظری- عملی به تفکیک تعداد واحدهای مصوب. (مثال: ۲ واحد نظری، ۱ واحد عملی)

توصیف کلی درس (انتظار می‌رود مسؤؤل درس ضمن ارائه توضیحاتی کلی، بخش‌های مختلف محتوایی درس را در قالب یک یا دو بند، توصیف کند):

مفردات دانشی است که اجزای گیاهی، حیوانی و معدنی را از جنبه‌های گوناگون شامل ماهیت، طبیعت، افعال و خواص، عوارض، مصلحات، و میزان مصرف مورد بررسی قرار می‌دهد. قرابادین دانش بررسی داروهای مرکب از جنبه‌های مختلف شامل اجزا، روش ساخت، مزاج دارو، میزان مصرف، و خواص درمانی می‌باشد. در این درس اصول و مبانی این علوم و آنچه یک پزشک متخصص طب سنتی باید در خصوص مفردات و اشکال دارویی مرکب بداند به وی آموزش داده می‌شود.

اهداف کلی / محورهای توان‌مندی:

- آشنایی با ماهیت مفردات و مرکبات پرکاربرد در طب ایرانی
- آشنایی با اشکال دارویی مطرح در طب ایرانی
- آشنایی با مفردات و مرکبات پرکاربرد در هر یک از بیماری‌ها

اهداف اختصاصی / زیرمحورهای هر توان‌مندی:

پس از پایان این درس انتظار می‌رود که فراگیر:

- بتواند مفردات پرمصرف در طب ایرانی را شناسایی کند.
- با کاربردهای درمانی اصلی مفردات و مرکبات پرمصرف و نحوه مصرف هر یک آشنا شود.
- اجزای اصلی مرکبات پرکاربرد در طب ایرانی را بداند.
- با ملاحظات مصرف مفردات و مرکبات پرکاربرد شامل عوارض جانبی، تداخلات، موارد منع مصرف و احتیاط آشنا شود.

رویکرد آموزشی^۱:

☐ مجازی ^۲	☐ حضوری	☒ ترکیبی ^۳
---	--------------------------------	---

روش‌های یاددهی - یادگیری با عنایت به رویکرد آموزشی انتخاب شده:

رویکرد مجازی

1. Educational Approach
2. Virtual Approach
3. Blended Approach: Blended learning is an approach to education that combines online educational materials and opportunities for interaction online with traditional place-based classroom methods.

روش‌های یاددهی - یادگیری زیر به عنوان نمونه معرفی شده‌اند:

- کلاس وارونه
- یادگیری مبتنی بر بازی دیجیتال
- یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی
- یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)
- یادگیری اکتشافی هدایت شده
- یادگیری مبتنی بر سناریوی متنی
- یادگیری مبتنی بر مباحثه در فرم

سایر موارد (لطفاً نام ببرید) -----

رویکرد حضوری

روش‌های یاددهی - یادگیری زیر به عنوان نمونه معرفی شده‌اند:

- سخنرانی تعاملی (پرسش و پاسخ، کوئیز، بحث گروهی و ...)
- بحث در گروههای کوچک
- ایفای نقش
- یادگیری اکتشافی هدایت شده
- یادگیری مبتنی بر تیم (TBL)
- یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)
- یادگیری مبتنی بر سناریو
- استفاده از دانشجویان در تدریس (تدریس توسط هم‌تایان)
- یادگیری مبتنی بر بازی

سایر موارد (لطفاً نام ببرید) -----

رویکرد ترکیبی

ترکیبی از روش‌های زیرمجموعه رویکردهای آموزشی مجازی و حضوری، به کار می‌رود.

لطفاً نام ببرید: روش‌های تدریس مجازی در بالا نام برده شد. دو جلسه به صورت حضوری جهت آشنایی دانشجویان با مفردات و مرکبات تدریس شده در طول ترم به صورت عملی در آزمایشگاه خواهیم داشت که علاوه بر یاددهی نحوه شناسایی مفردات، دانشجویان را با مفردات مشابه و تقلبات رایج نیز آشنا خواهیم نمود. همچنین تمام داروهای مرکبه آموزش داده شده در طول ترم در آزمایشگاه در اختیار دانشجویان قرار می‌گیرد و در خصوص شکل دارویی، اجزا و طعم و نحوه مصرف بطور کامل توضیح داده خواهد شد.

تقویم درس مفردات و قرآبادین ۱:

جلسه	عنوان مبحث	روش تدریس	فعالیت‌های یادگیری / تکالیف دانشجوی	نام مدرس / مدرسان	دوشنبه ۱۰-۱۲
۱	بیان مقدمات و آشنایی با منابع	سخنرانی تعاملی	بنا به صلاحدید مدرس	دکتر رحیمی	۱۴۰۱/۶/۲۱
۲	مبانی گیاهشناسی	سخنرانی تعاملی	بنا به صلاحدید مدرس	دکتر ساداتی	۱۴۰۱/۶/۲۸
۳	قوانین شامل	سخنرانی تعاملی	بنا به صلاحدید مدرس	دکتر رحیمی	۱۴۰۱/۷/۱۱
۴	مبانی قرآبادین	سخنرانی تعاملی	بنا به صلاحدید مدرس	دکتر رحیمی	۱۴۰۱/۷/۱۸
۵	افعال و خواص مفردات (۱)	سخنرانی تعاملی	بنا به صلاحدید مدرس	دکتر بهرام سلطانی	۱۴۰۱/۷/۲۵
۶	افعال و خواص مفردات (۲)	سخنرانی تعاملی	بنا به صلاحدید مدرس	دکتر بهرام سلطانی	۱۴۰۱/۸/۲
۷	منضجات و مسهلات	سخنرانی تعاملی	بنا به صلاحدید مدرس	دکتر رحیمی	۱۴۰۱/۸/۹
۸	تدابیر دارویی صداع و شقیقه ۱	سخنرانی تعاملی	بنا به صلاحدید مدرس	دکتر رحیمی	۱۴۰۱/۸/۱۶
۹	تدابیر دارویی صداع و شقیقه ۲	سخنرانی تعاملی	بنا به صلاحدید مدرس	دکتر رحیمی	۱۴۰۱/۸/۲۳
۱۰	تدابیر دارویی زکام و نزله (۱)	سخنرانی تعاملی	بنا به صلاحدید مدرس	دکتر بهرام سلطانی	۱۴۰۱/۸/۳۰
۱۱	تدابیر دارویی بیماریهای تنفسی	سخنرانی تعاملی	بنا به صلاحدید مدرس	دکتر بهرام سلطانی	۱۴۰۱/۹/۷
۱۲	تدابیر دارویی انواع سوء مزاج های معده (۱)	سخنرانی تعاملی	بنا به صلاحدید مدرس	دکتر رحیمی	۱۴۰۱/۹/۱۴
۱۳	تدابیر دارویی انواع سوء مزاج های معده (۲)	سخنرانی تعاملی	بنا به صلاحدید مدرس	دکتر رحیمی	۱۴۰۱/۹/۲۱
۱۴	تدابیر دارویی بیماریهای پوست و مو	سخنرانی تعاملی	بنا به صلاحدید مدرس	دکتر بهرام سلطانی	۱۴۰۱/۹/۲۸
۱۵	شناسایی مفردات تدریس شده	سخنرانی تعاملی	بنا به صلاحدید مدرس	دکتر رحیمی	۱۴۰۱/۱۰/۵
۱۶	شناسایی مفردات تدریس شده	سخنرانی تعاملی	بنا به صلاحدید مدرس	دکتر بهرام سلطانی	۱۴۰۱/۱۰/۱۲

امتحان پایان ترم

وظایف و انتظارات از دانشجوی:

منظور وظایف عمومی دانشجو در طول دوره است. وظایف و انتظاراتی نظیر حضور منظم در کلاس درس، انجام تکالیف در موعد مقرر، مطالعه منابع معرفی شده و مشارکت فعال در برنامه‌های کلاس^۱

- مطالعه به موقع محتوا
- ارائه به موقع تکالیف
- مشارکت فعال در مباحثات مطرح شده در تالارهای گفتگو
- شرکت در کوییزهای طول ترم در موعد مقرر و کسب نمره مورد قبول

روش ارزیابی دانشجو:

- ذکر نوع ارزیابی (تکوینی/تراکمی)^۲: تکوینی
- ذکر روش ارزیابی دانشجو: تکالیف، مباحثات، کوییزها، آسکی، امتحان پایان ترم
- ذکر سهم ارزشیابی هر روش در نمره نهایی دانشجو
 - کوییز و تکالیف: ۲ نمره
 - آسکی: ۳ نمره
 - امتحان پایان ترم: ۱۵ نمره

✓ **ارزیابی تکوینی (سازنده)^۳**: ارزیابی دانشجو در طول دوره آموزشی با ذکر فعالیت‌هایی که دانشجو به طور مستقل یا با راهنمایی استاد انجام می‌دهد. این نوع ارزیابی می‌تواند صرفاً با هدف آرایه بازخورد اصلاحی و رفع نقاط ضعف و تقویت نقاط قوت دانشجو صورت پذیرفته و یا با اختصاص سهمی از ارزیابی به آن، در نمره دانشجو تأثیرگذار باشد و یا به منظور تحقق هر دو هدف، از آن استفاده شود.

نظیر: انجام پروژه‌های مختلف، آزمون‌های تشخیصی ادواری، آزمون میان ترم مانند کاربرگ‌های کلاسی و آزمونک (کوییز) های کلاسی

✓ **ارزیابی تراکمی (پایانی)^۴**: ارزیابی دانشجو در پایان دوره است که برای مثال می‌تواند شامل موارد زیر باشد:

- آزمون‌های کتبی، شفاهی و یا عملی با ذکر انواع آزمون‌ها برای مثال آزمون‌های کتبی شامل آزمون‌های کتبی بسته پاسخ اعم از «چندگزینه‌ای»، «جورکردنی گسترده»، «درست- نادرست» و آزمون‌های کتبی باز پاسخ اعم از تشریحی و کوتاه پاسخ، آزمون‌های استدلالی نظیر آزمون ویژگی‌های کلیدی، سناریونویسی با ساختن فرضیه و آزمون‌های عملی که برای

۱. این وظایف مصادیقی از وظایف عمومی هستند و می‌توانند در همه انواع دوره‌های آموزشی اعم از حضوری و مجازی، لحاظ گردند.

۲. در رویکرد آموزشی مجازی، سهم ارزیابی تکوینی بیش از سهم ارزیابی تراکمی باشد.

مثال می‌تواند شامل انواع آزمون‌های ساختارمند عینی نظیر¹ OSCE،² OSLE و ... و یا ارزیابی مبتنی بر محل کار^۳ با استفاده از ابزارهایی نظیر^۴ DOPS، لاگ‌بوک^۵، کارپوشه (پورت فولیو)^۶، ارزیابی^۷ ۳۶۰ درجه^۷ و باشد.

منابع:

منابع شامل کتاب‌های درسی، نشریه‌های تخصصی، مقاله‌ها و نشانی وبسایت‌های مرتبط می‌باشد.

الف) کتب:

۱. مخزن الادویه. محمد حسین عقیلی. تصحیح و بازنویسی: محمد رضا شمس اردکانی، روجا رحیمی، فریبا فرجامند. دانشگاه علوم پزشکی و خدمات درمانی تهران، انتشارات سبز آرنج، تهران ۱۳۸۷
۲. الشامل فی الصناعات الطیبیه. ابن نفیس قرشی (قرن ۷). تحقیق یوسف زیدان. منشورات المجمع الثقافی ۲۰۰۰.

۳. Heber D. PDR for herbal medicine. 4th edition. Montvale :Thomson healthcare Inc, 2007

۴. قرابادین کبیر

۵. قرابادین صالحی

۶. رحیمی روجا و همکاران. ملاحظات مصرف مفردات و مرکبات پر کاربرد در طب ایرانی. انتشارات چوگان. ۱۳۹۷

ب) مقالات: -

ج) محتوای الکترونیکی:

۱. محتوای بارگذاری شده در سامانه نوید

1. Objective Structured Clinical Examination

2. Objective Structured Laboratory Examination

3. Workplace Based Assessment

۴. مشاهده مستقیم مهارت‌های بالینی Direct Observation of Procedural Skills: روشی است که به طور ویژه، برای ارزیابی مهارت‌های عملی (پروسیجرها) طراحی شده است. در این روش فراگیر در حین انجام پروسیجر، مورد مشاهده قرار می‌گیرد و عملکرد وی بر اساس یک چک لیست ساختارمند، ارزیابی می‌شود. با این روش، بعد از هر بار انجام آزمون، نقاط قوت و ضعف فراگیر شناسایی می‌شوند. فرایند مشاهده فراگیر در حدود ۱۵ دقیقه و ارائه بازخورد به وی حدود ۵ دقیقه به طول می‌انجامد.

5. Logbook

6. Portfolio

7. Multi Source Feedback (MSF)

(د) منابع برای مطالعه بیشتر:

۱. سید محمد مومن تنکابنی، تحفه المومنین، تصحیح و تحقیق: روجا رحیمی، محمد رضا شمس اردکانی، فاطمه فرجامند، موسسه نشر شهر، ۱۳۸۶.
۲. داود بن عمر الانطاکی، تذکره اولی الالباب و الجامع للعجب العجاب، معهد تاریخ العلوم العربیه و الاسلامیه، ۱۴۱۷ ه.ق.، مجلد الاول،
۳. موفق الدین ابومنصور علی الهروی، الابنیه عن حقایق الادویه، تصحیح: احمد بهمنیار، موسسه چاپ و انتشار دانشگاه تهران، ۱۳۷۱
۴. ابن بیطار مالقی، جامع لمفردات الادویه والاعذیه، نسخه تاییبی

ΔE/S/C/O/P Monographs: The Scientific Foundation for Herbal Medicinal Products

۶Handbook of medicinal herbs (James A. Duke)

۷The Complete German Commission E Monographs: Therapeutic Guide to Herbal Medicines

۸WHO Monographs on Selected Medicinal Plants

چک لیست ارزیابی طرح دوره

چگونگی پردازش طرح با توجه به معیارها			معیارهای ارزیابی	آیتم	نام درس	رشته مقطع	گروه
توضیحات در خصوص موارد نیازمند اصلاح	نیازمند اصلاح	قابل قبول					
			به اطلاعات کلی درس اعم از گروه آموزشی ارایه دهنده درس، عنوان درس، کد درس، نوع و تعداد واحد، نام مسؤل درس و سایر مدرسان، دروس پیش نیاز و هم‌زمان و رشته و مقطع تحصیلی اشاره شده است.	اطلاعات درس			
			اطلاعات مسؤل درس اعم از رتبه علمی، رشته تخصصی، اطلاعات تماس و ... درج شده است.	اطلاعات مسؤل درس			
			بخش‌های مختلف محتوایی درس در حد یک یا دو بند معرفی شده است.	توصیف کلی درس			
			اهداف کلی / محورهای توانمندی با قالب نوشتاری صحیح درج شده‌اند..	اهداف کلی / محورهای توانمندی			
			اهداف اختصاصی / زیرمحورهای هر توانمندی با قالب نوشتاری صحیح درج شده‌اند	اهداف اختصاصی / زیرمحورهای هر توانمندی			
			روش‌های یاددهی و یادگیری درج شده‌اند	روش‌های یاددهی - یادگیری			
			جدول مربوط به تقویم درس، به طور کامل تکمیل شده است.	تقویم درس			
			وظایف و انتظارات از دانشجویان نظیر حضور منظم در کلاس درس، انجام تکالیف در موعد مقرر، مطالعه منابع معرفی شده و مشارکت فعال در برنامه‌های کلاس و ... تعریف شده و درج گردیده است.	وظایف و انتظارات از دانشجو			

			نحوه ارزیابی دانشجو با ذکر نوع ارزیابی (تکوینی/تراکمی)، روش ارزیابی و سهم هر نوع/ روش ارزیابی در نمره نهایی دانشجو، درج شده است..	نحوه ارزیابی دانشجو			
			کتاب‌های درسی، نشریه‌های تخصصی، مقاله‌ها و نشانی وبسایت‌های مرتبط، معرفی شده‌اند	منابع			